

tření, jímž vyloučení formálně provedeno bylo, došlo později, nemůže býti na újmu právům veřejné žaloby, která učinila ve smyslu § 58 tr. ř. své povinnosti tím zadost, že navrhla vyloučení, čímž patrně dala na jevo, že na stihání pro válečnou lichvu trvá, poněvadž by přece jinak trestní řízení v tomto směru zastavila. Z té příčiny jest také nerozhodno, byl-li při porotním přelíčení rozebírán také nákup a prodej ovsa, pro nějž jsou stěžovatelé nyní stiháni, za žádných okolností nelze však v tom, že se tak skutečně snad stalo, spatřovati »obviňování« ve smyslu prvního odstavce § 263 tr. ř., v tom pak, že si veřejný žalobce nedal v porotním rozsudku vyhraditi stihání stěžovatelů pro ony činy trestné, které tvoří předmět napádeného rozsudku, shledávati překážku, pro kterou by stěžovatelé pro činy ty nebyli bývali směli býti dále stiháni.

Čís. 649.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Předpisy o válečné lichvě vztahují se též na kompenzační vývoz předmětu potřeby do ciziny.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1921, Kr I 968/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu u zemského trestního soudu v Praze ze dne 23. srpna 1920, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Uplatňujíc jediný důvod zmatečnosti ve smyslu § 281 čís. 9 a) tr. ř., stížnost namítá, že při obchodech, sjednávaných příslušníky mezistátními, nelze na případy, kdy jde o obchod kompenzační, za měřítko bráti hospodářskou zásadu nabídky a poptávky, od níž prý nastupují při obchodu podobném (stížnost mluví o »mezistátní regulaci«) úchylinky v tom směru, že poměrně drahý import zboží, do Československé republiky kompenzačně dováženého, je vyvážen úlevami, kterých může ve prospěch tohoto státu býti docilováno při kompenzačním importu zboží jiného; jednání stěžovatelovu nedostává prý se takto nejdůležitějšího pojmového předpokladu pletich i předražování, který spatřuje stížnost v příčinné souvislosti mezi stěžovatelovým jednáním na straně jedné a ohrožením (domácí) spotřeby, pokud se týče možností ohrožení jejího na straně druhé. V tomto případě bylo prý povinností veřejné obžaloby, prokázati, že dovoz dražšího boraxu nebyl paralysován jinou, ať současnou či dřívější nebo pozdější akcí importní resp. exportní, jinak prý tu ona možnost ohrožení spotřeby prokázána není. V tom, že výrok nalézacího soudu přezírá onu »korekturu zásady nabídky a poptávky mezistátní regulací«, spatřuje stížnost nesprávný výklad ustanovení §§ 11 čís. 4 a 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., jehož úkolem je, jak stížnost zdůrazňuje, pouze ochrana spotřeby domácí. Zmateční stížnosti oprávnění přiznati nelze. Základní myšlenku vývodů stěžovatelových lze stručně a to vlastními slovy stíží-

nosti samotné vyjádřiti v ten smysl, že jednáním stěžovatelovým nebyla ohrožena spotřeba domácí; poněvadž pak úkolem zákona o trestání válečné lichvy je pouze ochrana spotřeby domácí, bylo jednání stěžovatelovo výrokem nalézacího soudu skutkovým podstatám pletich a předražování podřaděno jen následkem nesprávného výkladu dotyčných ustanovení lichvevního zákona. Zásada, že cílem zákona o trestání válečné lichvy je pouze ochrana spotřeby domácí, je zcela nepochybně správná; jedná se však o otázku další, je-li totiž pravda, jakoby podobným jednáním, jakým bylo jednání stěžovatelovo, nebyla ba ani nemohla býti domácí spotřeba ohrožena. Zmateční stížnost vylučuje vznik i samu možnost vzniku nepříznivých účinků pro domácí spotřebu při kompenzačních obchodech s cizinou zdůrazňováním jakýchsi, v ní blíže neoznačených úlev, kterých prý může při kompenzačním importu jiného zboží býti docíleno ve prospěch tohoto státu. Námitka, ostatně zněním svým nepřiliš jasná, postrádá všeho oprávnění; nelze nahlédnouti, proč by při řešení otázky, bylo-li při určitém kompenzačním obchodě s cizinou počínání cnoho ze smluvníků, který vyváží určité zboží z tuzemska, spojeno s újmou pro domácí spotřebitele nebo s ohrožením zájmů domácí spotřeby, rozhodovati měla pouhá možnost jakýchsi záhadných a dle všeho i dosti pochybných úlev při kompenzačním importu jiného zboží, jímž nad to stížnost patrně míní import zboží, k němuž dochází v důsledcích jiného kompenzačního obchodu, než o který jde v tom kterém konkrétním případě. Pro posouzení otázky škodlivosti neb aspoň nebezpečnosti určitého kompenzačního obchodu s cizinou pro domácí spotřebu mají význam výhradně okolnosti obchodu tak, že mu ráz podnikání, poškozujícího neb ohrožujícího zájmy domácí spotřeby, neodnímá možnost oněch úlev, které má stížnost na zřeteli. S tohoto hlediska pak jeví se zajisté naprosto nemístným i požadavek, aby veřejná obžaloba dokazovala, že dovoz dražšího boraxu nebyl paralysován některou jinou akcí importní či exportní. Aby vyhověno bylo jedinému oprávněnému požadavku stížnosti, aby totiž podán byl důkaz, že jednáním stěžovatelovým domácí spotřeba byla opravdu poškozena neb ohrožena, k tomu postačilo zjistiti, že jednání to, jehož podřadění skutkové podstatě pletich a předražování jinak ani sama stížnost neodporuje, bylo způsobilým stupňovati cenu předmětu potřeby. V tom směru pak případně dovozuje již rozsudek, že jednání obžalovaných bylo způsobilé, stupňovati cenu předmětu potřeby, při čemž zdůrazňuje velmi zvýšenou cenu, za niž prodali vagon montanního vosku, o němž věděli, že je určen pro export na výměnu za borax a že tedy, byl-li by si vývozce montanní vosk na výměnu za borax opatřil na cenu nižší, byl by musil v našem státě při solidním obchodování uvést borax do konsumu rovněž za cenu nižší, než, platil-li vosk draže. Poslednějším závěrem mělo zřejmě býti řečeno tolik, že, prodali-li obžalovaní montanní vosk pro export na výměnu za borax za cenu velmi zvýšenou, mělo to v zápětí i poměrné zdražení boraxu, určeného pro dovoz do tuzemska, tudíž poškození domácí spotřeby.

Čís. 650.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Skutková podstata pletich jest splněna již tím, že byla neoprávněná